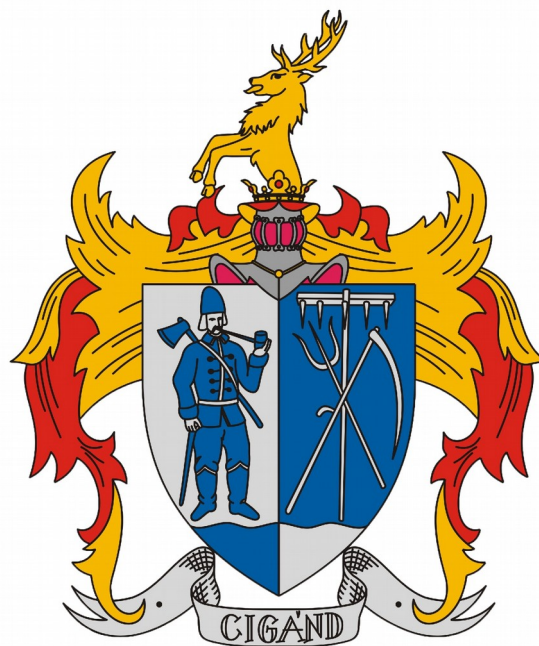

Cigánd Város Gazdasági Programja 2019-2024

Értékből Lendület!

Készítette: Ablonczy Dániel

Cigánd, 2020. április 30.

I. Gazdasági Program, mint kötelezően elkészítendő dokumentum

A Magyarország helyi önkormányzatokról szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (Mötv.) alapján a települési önkormányzatoknak ki kell dolgozniuk és el kell fogadniuk az adott település gazdasági programját (Továbbiakban: GP), amely meghatározza a működés és a fejlesztések stratégiai kereteit. Az Mötv. 42. § alapján a gazdasági program jóváhagyása a képviselő-testület hatásköréből nem ruházható át.

116. § (1) A képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős.

(2) A gazdasági program, fejlesztési terv a képviselő-testület megbízatásának időtartamára vagy azt meghaladó időszakra szól.

(3) A gazdasági program, fejlesztési terv helyi szinten meghatározza mindazokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyek a helyi önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével a helyi önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják.

(4) A gazdasági program, fejlesztési terv – a megyei területfejlesztési elképzelésekkel összhangban – tartalmazza, különösen: az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó fejlesztési elképzeléseket.

(5) A gazdasági programot, fejlesztési tervet a képviselő-testület az alakuló ülését követő hat hónapon belül fogadja el. Ha a meglévő gazdasági program, fejlesztési terv az előző ciklusidőn túlnyúló, úgy azt az újonnan megválasztott képviselő-testület az alakuló ülését követő hat hónapon belül köteles felülvizsgálni, és legalább a ciklusidő végéig kiegészíteni vagy módosítani.

A veszélyhelyzet kihirdetéséről szóló 40/2020. (III.11.) Kormány rendelet alapján, a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 46.§ (4) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, előterjesztés tárgyát képező GP jóváhagyásáról szóló döntés polgármesteri hatáskörbe tartozik.

A GP további formáját, tartalmát nem részletezi külön jogszabály.

II. A Gazdasági Program társadalmi környezete, előfeltevései napjainkban

Amennyiben emberi értéként próbáljuk mérni, egy GP soha nem lehetne a legfontosabb dokumentuma egy településnek, egy Önkormányzatnak. Fenti jogszabály mégis egyértelműen előírja annak kötelező meglétét, és nehéz is lenne ennek szükségességével és jogosságával vitatkozni. A projektek világában élünk, ami egyébként sem áll távol a modern kor emberétől. A tudatos életvitel mindennapjaink részévé vált, de fogalmazzunk úgy hogy azzá kellett válnia. Önmagában egy bolti bevásárlás is egy projekt, aminek ideje, helye, tárgya, célja, célcsoportja, anyagi kerete van. Hétköznapi síkon így is értelmezhető a projektszemlélet.

Egy önkormányzat igen széles spektrumon mozgó feladatkörrel bír, és valljuk be az emberi élet szervezésében az állami, önkormányzati szabályozó rendszer mind nagyobb teret és feladatot kap. Sokan úgy vélik, hogy a 21. század szabad világa sem több a modern rabszolgaságnál, hiszen a túlszabályozott élet csak a szabadság illúzióját tartja fenn, és minden erejével a fogyasztói társadalom rabjává teszi a hétköznapi embert.

A fenti felvetések mellett kijelenthetjük, talán sohasem volt ekkora jelentősége egy ún. GP-nak, mint napjainkban. Amikor mindent a pénz mozgat, nagyon fontos az azzal való bánásmód, a tudatos tervezés, az anyagi erőforrások megfelelő felhasználása, a fejlődés-fejlesztés optimális sarokpontjainak a megtalálása, amely egy Cigánd szintű település esetében kardinális kérdés az életben maradás szempontjából.

Ugyanakkor itt is érdekes anomáliákat figyelhetünk meg. Nyilván azon térségekben és országrészekben ahol az emberek "jobban" élnek, pénzügyileg, gazdaságilag sokkal több lehetőséggel bírnak, ez az önkormányzati atyáskodó szerep sokkal kisebb, illetve az ott élők sokszor inkább tehernek érzik ezt a túlgondoskodást. Minél hátrányosabb helyzetű egy régió, egy mikrotérség, vagy település, illetve minél hátrányosabbnak nevezett az ember annál nagyobb törődést (szociális háló) igényel, így Cigánd esetében abszolút kijelenthetjük, hogy döntő jelentősége van az önkormányzati szerepvállalásnak.

Furcsa világot élünk, amelyben állandó nyomásként nehezedik a politikai döntéshozókra, a gazdasági szereplőkre egyaránt a gazdasági növekedés béklyója, amelyet persz ők maguk fonnak egyre erősebbre. Már itt rögtön óriási feszültséget érezhetünk, hiszen amellet, hogy napjainkban egyre túlterheltebbek az emberek, a növekedési kényszer újabb terheket ró mindenkire. A fejlődés szinte szinonimája a növekedésnek. Ebből következik, hogy a szinten tartás, vagy a "néha a kevesebb is több" fogalmak egyértelműen visszafejlődést jelentenek. Mindezt tovább feszíti a fenyegető ökológiai katasztrófa, a migráció, az elszegényedés, a háborús konfliktusok, vagy éppen egy világjárvány rémképe, amely mindinkább az ajtónkon kopogtat.

Furcsa világot élünk azért is, mert nagyon sokan hangoztatják azt, hogy rossz irányba halad a világ, ennek ellenére senki nem akar elszakadni a rossz iránytól. Állandóan az emberi értékeket emlegetjük, vagy a közösségek fontosságát, illetve a keresztény erkölcsre is nagyon sokan hivatkoznak, mégis nagyon sok esetben ellentétes ez az irány.

Persze nem szabad elfelejteni a technikai, informatikai, információs, kommunikációs, elektronikai, digitális világforradalmat, aminek kellős közepén vagyunk, amely néhány évtized alatt alapjaiban változtatja meg a világot akarva-akaratlanul. Amit egyfelől átoknak tartunk, másfelől óriási vívmánynak számít, és az jelentősége talán az ipari forradalomét is meghaladja.

A fentebb vázolt sötét jövő megoldása nagyon közel van lehetőségek tekintetében, hiszen az információáramlás, közlés ma még leginkább negatívnak vélt hatásai pillanatok alatt alakulhatnak át

a legkomolyabbnak vélt problémák megoldási eszközévé.

Ékes példája ennek egy olyan világszintű esemény kezelése, mint a COVID, vagy mindössze néhány év kellett ahhoz, hogy az internet és a számítástechnika átvegye az uralmat hétköznapi életünk szervezésében.

Amióta világ a világ az emberiség mozgató rugója az információáramlás, a kommunikáció, amely napjainkban egy Önkormányzat, egy település számára is létfontosságú és generálisan meghatározó.

III. A GP helyi sajátossága

Nehéz akkor gazdasági programot megfogalmazni, amikor a világi folyamatok, az elvárások és az igények, a társadalmi viszonyok, a realitás, az általános emberi, lelki, erkölcsi értékek és egy kis hátrányos helyzetű település sorsát kell egybefésülni, egymáshoz igazítani. Mindezt úgy, hogy Cigánd az "Értékből Lendület" szlogen mentén kaphat új lendületet. Egy hajszolt világ ámokfutásába kell belecsempészni őseink értékeit, amelyek a stabilitást és az alapokat hivatottak képviselni. Egy kicsi hátrányos helyzetű település sorsát kell beleillesztenünk egy megannyi csillogással fűszerezett nagyvárosi kavalkádba, amelynek fényűzésével nehéz versenyezni.

Nagyon jól kell megfogalmazni azt, hogy mit is akar Cigánd, mi is a mi jövő képünk?

Amikor Cigánd Város Vezetősége és Képviselő Testülete megfogalmazza az elvárásait a GP-mal szemben, óhatatlanul előkerülnek a korábbi tervek és dokumentumok, amelyek szép számmal állnak rendelkezésünkre.

Egy GP kiragadása és önálló produktumként való kezelése nyilván nagyon nehéz és a napnál is nyilvánvalóbb, hogy nem is ez a cél vele.

Egy település fejlődése akkor működik jól, ha nem 5 évre gondolkozik előre, hanem a GP csak a hosszú távú stratégiák, operatív súlyponti kivételése.

Amikor valaki tervez mindig óhatatlanul felmerül az a kérdés, hogy van-e ennek értelme, de inkább azt kérdezhetnénk, hogyan adjunk neki értelmet?

Amikor a túlszabályozottságot említjük, mindenki tudja, hogy hány jogszabály, hány szabályzat, intézkedési terv, szabályozza a hétköznapijainkat és hogy hány program, terv és egyéb anyag nyugszik a fiók alján, csakúgy, mint ötlet az ember fejében.

Éppen ezért az Önkormányzat Képviselő Testülete egy gyakorlatias és aktív módon megtervezett GP mellett tette le a voksát.

Mit is jelent ez?

Azt, hogy olyan GP-ot állítunk össze, amely:

1. Illeszkedik napjaink makrogazdasági környezetéhez, azaz figyelembe veszi az elkövetkezendő évek nagyvilági, európai, és nemzetállami folyamatait és stratégiai dokumentumait;
2. Illeszkedik a helyi igényekhez, társadalmi elfogadottságon és realitáson nyugszik;
3. A múltból gyökerezve nem feleli a helyi identitás megőrzését és erősítését;
4. Támaszkodik a meglévő helyi stratégiai dokumentumokra (pl. ITS, Rendezési Terv, HÉSZ, Településképi Arculati Kézikönyv stb.);

A gazdasági program - éppen program jellegénél fogva - nem akar 100 oldalas, nagyszerű dokumentum lenni, hanem valós igényeken nyugvó, a realitás talaján gyökerező, a praktikum és megvalósíthatóság irányába mutató irányítás!

IV. Metodika és előfeltételek a GP-mal szemben

A GP nem különbözik más fejlesztési tervek elkészítésének módszertanától. Tisztázni kell a kiindulási helyzetet, jól és reálisan kell megfogalmazni a célokat, a célokhoz meg kell találni a megfelelő eszközöket. Cigánd esetében a módszer véghezvitelében a korábbi fejlesztési anyagok, a hivatali apparátus szakmai tapasztalata, a lakossági véleménylekérdezés, a települési önkormányzati képviselőkkel folytatott interjúk, és nyilván a makro és mikrogazdasági folyamatok jelentették a kapaszkodókat.

Nyilvánvaló, hogy amennyiben egy terv/program elkészül annak felülvizsgálata, vagy nyomon követése állandó szükségességűséget mutat. A terv vagy egy program - elkészültekor - mindig egy metszet, egy pillanatkép, és minden abban megfogalmazott egy dinamikus rendszer része, tehát nem igazán lehet azt elképzelni, hogy az - egyfajta mankóként kezelve - állandó itinert ad egy településvezetőnek, vagy egy települést vezető testületnek a napi munkájában. Így a gazdasági programot elkészültekor egy adott pillanatra kivetített metszetnek tekinthetjük, amely azt tartalmazza, hogy honnan hová, milyen eszközök segítségével szeretnénk eljutni?

Egy program esetében talán nem is maga a program, hanem inkább maga az elkészítési folyamat, ami igazán komoly értékeket hordoz.

Bár nincs kötelező érvénye egy programnak, csakúgy mint a politikai szereplők programjainak, de abszolút módon számonkérhető, mégpedig a következő választás alkalmával.

A GP a maga nemében mégiscsak egy operatív eszköz, amely a tervek megvalósításának konkrét eszköze. Ennek megfelelően a jogalkotói szándékra hagyatkozva annak abszolút szinergiában kell működnie a település fejlesztési dokumentumaival és egy önkormányzati testület, polgármester választási programjával is, hiszen minimálisan az önkormányzati ciklusra szól.

Ráadásul ezen időszak magában foglalt négy önkormányzati ciklust, amelyek mind egyenként is más-más színezetet adnak egy fejlődési pályának.

Mik is Cigánd gazdasági helyzetének legfőbb meghatározói és mozgató rugói, mely területeket szükséges hangsúlyosan kezelni – tehetjük fel a kérdést.

A település GP-t csak is totális szempontok alapján lehet elkészíteni, ez a fentebb említett önkormányzati beavatkozási szerepvállalás miatt különösen igaz Cigánd esetében. A GP-nek pont az a célja, hogy az önkormányzati feladatellátás, különösen a közszolgáltatási feladatok ellátása és ezek fejlesztése - összhangban a megyei fejlesztési tervekkel - zökkenőmentesen biztosítható legyen. Cigánd Város Képviselő Testülete a mindenkori éves költségvetésének - amely ugyebár tekinthető a GP évre lebontott egyfajta operatív programjának - tárgyalásakor mindig elsődleges céljának tekinti a működőképesség megőrzését és azt, hogy a kötelező feladatok ellátása zavartalanul biztosított legyen a költségvetési egyensúly fenntartása mellett.

Ám a valóság ennél sokkal összetettebb. Egy Képviselő testület és polgármester munkájának legfőbb értékmérője mindig a soron következő választás, vagy esetleg az, hogy nyugodtan végig tud-e vinni egy önkormányzati ciklust.

Ez az értékmérő már sokkal szubjektívabb, mint a számok. Egy településvezetés számára mindig az kell, hogy a legfontosabb legyen, hogy mit is akarnak a település lakosai? Ezt lefordítva: érzékenynek kell lenni arra, hogy a település polgárai jól élnek-e a településen, szeretnek-e ott élni, hiszen a település fejlődésének ez kulcskérdése, csakúgy mint a GP-nak.

Ennek tükrében melyek Cigánd Város GP-jával szemben támasztott legfontosabb elvárások?

Ahhoz, hogy erre választ kapjunk egy picit elemeznünk kell a település jelenlegi helyzetét.

V. Státusz, Cigánd történetének utolsó 15 éve

Mindössze 15 év telt el Cigánd 2004-es várossá nyilvánítása óta, de ez a 15 év talán már olyan időszak, amely elegendő ahhoz, hogy egy kicsit átfogóbban vizsgáljuk az eltelt időszak változásait, eredményeit. A 2004-es év ugyebár nemcsak Cigánd, hanem Magyarország számára is történelmi sarokpont volt, hiszen hazánk az addigi legmarkánsabb EU bővítés eredményeként lett az EU tagja. Ezt követően Cigánd számára elkészültek azok a dokumentumok, amelyek megfogalmazták a település hosszú távú fejlődési irányait. Amikor 2007-ben megfogalmazódott a “Bodroglakban Város születik” Településfejlesztési Stratégiai koncepció és Akcióterv, majd az erre épülő Integrált Városfejlesztési Stratégia 2009-ben, Cigánd még inkább emlékeztetett egy nagy falura, mint a Bodroglak központjaként funkcionáló kisvárosra. A fejlesztési dokumentumok, amelyek mindenki

számára nyilvánosan elérhetőek városunk weboldalán részletesen elemezték a település helyzetét, és swot analízisre támaszkodva fogalmazták meg a település jövőképét.

Hol is tartunk most, hol is tart Cigánd Városa?

A kérdés felvetés abszolút helyénvaló és időszerű a szárnyait bontogató, mindössze 15 éves kisváros számára.

Melyek voltak azok a fontosabb események, amelyek markánsan befolyásolták Cigánd sorsának, társadalmi, szociális, gazdasági helyzetének alakulását az elmúlt 15 évben?

Várossá nyilvánítás

EU-s csatlakozás

Az EU-s pályázati csatornák megnyitása

Kistérségi rendszer megalakulása és az Önkormányzati Társulások létrejötte

Schengeni határnyitás

Gazdasági válság

A települések kötvény kibocsátása és a PPP beruházások

A 2010-es parlamenti választások

A 2010-es önkormányzati választások, a településfejlesztés új irányvonalai

A Járóbeteg Szakellátó központ

Az adósságrendezés

A közmunkaprogram

A Járások létrejötte - Cigánd Járási központ lett

Kormányhivatal, Tűzoltó őrs, Munkaügyi központ létrejötte

A bodrogi közti települések összefogása

A Bodrogi múzeumporta létrejötte

A magyar gazdaság látványos megerősödése és hatása a teljes munkaerőpiacra

A COVID Világjárvány

Fenti események keretet adtak Cigánd elmúlt 15 évének.

Cigánd mai helyzetét tekintve elmondhatjuk, hogy megugrotta a városi rang által támasztott elvárásokat és kihasználta az ebben rejlő potenciálokat. Cigánd ma a Bodrogi köz lüktető szíve, közigazgatási, humán-szolgáltatási, kulturális, sport központja, a Cigándi járás székhelye, a kistérség vezető települése. A 2000-es évek elmaradott és hanyatló településéből igazi virágzó kisvárossá vált. Mondhatni lámpás a Bodrogi közben.

A fejlesztési dokumentumokban (Településfejlesztési koncepció, IVS, ITS) konkrétan megfogalmazott célok megvalósításában jó úton járunk.

Ugyanakkor nem kell helyzetünket túlmagasztalni. Cigánd a Bodrogközzel együtt az életbenmaradásért küzd.

Fenti eredmények csupán azt jelentik, hogy bizonyos téren maximálisat nyújtunk, és, mint gondoskodó önkormányzat jelesre vizsgáztunk. Gyermekbarát önkormányzat, fogyasztóbarát település, B-A-Z megye kultúrájáért díj, kiváló szociális háló, magas szintű egészségügyi alap és szakellátás, nagyon jó feltételek a köznevelés és közoktatás terén, kiemelkedő sporteredmények és fejlesztések, erősödő civil szervezetek, megerősödött egyházi élet, nagyon sok új munkahely önkormányzati-állami fronton, kiváló közbiztonság és még sorolhatnánk.

Nyugodtan kijelenthetjük közintézményi ellátottság, a közszolgáltatások és fejlesztések terén Cigánd meghaladja az átlagot és a vele azonos kaliberű települések között igen előkelő helyet foglal el.

Cigánd elmúlt évtizedének, igen jelentős és meghatározó eleme az országos közfoglalkoztatási program, amely egy teljesen új dimenziót nyitott az Önkormányzatok számára, azzal, hogy megadta az értékteremtő közfoglalkoztatás lehetőségét. Főleg a hátrányos helyzetű térségek tudtak nagyot lépni a programoknak köszönhetően, amely meghatározó településfejlesztő, település működtető-fenntartó, és valódi munkahelyteremtő eszközzé vált. Cigánd is rendkívül látványos eredményeket ért el az értékteremtő programoknak köszönhetően, de ami a legfontosabb, hogy utólag meg tudjuk erősíteni a programba befektetett százmilliárdok létjogosultságát. A munka világába való visszatérés, a piacképes szakmák elsajátítása nem csak üres szlogeneknek bizonyultak. A programok igen-igen sok embernek és családnak jelentettek ugródeszkát ahhoz, hogy el tudjanak helyezkedni, akár jobb pénzért, jobb körülmények közt, nagyban növelve emberi méltóságukat és sok terhet levéve nagyon sok Önkormányzat válláról!

Többek között a programoknak köszönhetően szereztek vissza sokan önbecsülésüket, önbizalmukat, és sikerült beilleszkedni valamilyen szinten a modern társadalomba. Látjuk, hogy milyen kevés a közfoglalkoztatottak bére, de a programnak igazából nem is célja az életfogytig tartó foglalkoztatás, hanem csak átmeneti a jellege.

Nem mehetünk el ugyanakkor a legfontosabb problémák mellett. Továbbra is jelentős a fiatalok elvándorlása. Bár a lakosság szám nem csökken, a fejlődés pedig tetten érhető, ez mégsem jelenti azt, hogy javul az adóerőképességünk, nő Cigánd gazdasági potenciálja, a település önfenntartó képessége, vagy éppen az Önkormányzat mozgástere. Az önkormányzat, továbbra is hangsúlyosan a legnagyobb foglalkoztató és nagyon alacsony a helyi vállalkozások által foglalkoztatottak száma.

Az önkormányzati fejlesztések hangsúlyossága nem hozza magával a lakosság ugrásszerű életminőség-javulását, továbbra is elkeserítő például a lakásállomány leromlottsága, a hátrányos és halmozottan hátrányos tanulók száma. Nagyon kevés a privát jellegű beruházás, vagy éppen az új lakásépítés - a kormánytámogatások ellenére. Az Önkormányzat évről évre küzd a költségvetési hiánnyal, a saját bevételek alacsony szintjével. Mindezek jelentősen meghatározzák, befolyásolják, leszűkítik a településfejlesztés lehetőségeit. Nincs jó hatással a települési és térségi beruházási kedvre az, hogy rossz az országos közutak állapota a Bodroghözben, viszonylag nagy távolságra van tőlünk a legközelebbi autópálya csatlakozás (Nyíregyháza 55km). Nagyon szegények a környékbeli települések, az egész Bodroghözben nagyon alacsony a piaci alapú munkahelyek részaránya és egyébként is az országos átlagot nagyon meghaladó a munkanélküliség, főleg, ha kivesszük a közfoglalkoztatást. Szembetűnő Cigándon a vállalkezési kedv, hajlam alacsony szintje, és a városias, egyéb (nem közhatalmi, önkormányzati funkcióhoz kapcsolódó) szolgáltatások alacsony szintje. Kijelenthetjük azt is, hogy bár nagyon magasztaljuk a közfoglalkoztatást, de jelenleg nem látunk arra sok esélyt, hogy a program, miután betöltötte szerepét, kivonul a hadszíntérről. A Bodroghöz hasonló leszakadó régióknak mindig meg lesz az a hátrányos helyzetű, nagyon leromlott rétege, akik más munkavégzésre nem képesek, vagy az a korosztály, akik még nem, vagy már nem tudnak máshol elhelyezkedni. Itt kapcsolódik a közfoglalkoztatás problémája a foglalkoztatottsághoz, hiszen sokan egyszerűen nem akarnak messzire menni lakóhelyüktől dolgozni, nem vállalják az ingázást. Ezért is van akkora szerepe a helyben, vagy a közelben létesülő piaci munkahelyeknek.

EU-s illeszkedés

Magyarország Európai Unió csatlakozása rendkívüli lehetőséget hozott, adott az Önkormányzatok kezébe. Bár az EU-s csatlakozás szükségessége és eredményessége sokak számára a mai napig vitatott. Viszont éppen a regionális politikának (nyilván nem csak ennek) köszönhetően Cigándon nagy összegű EU-s forrás lehívására nyílt lehetőség, amellyel igen jó arányban sikerült sáfárkodnia az Önkormányzatnak. Gyakorlatilag kijelenthetjük, ahogyan ez az ITS-ben is benne foglaltatik, hogy a településfejlesztés legfontosabb eszköze az EU-s pályázati rendszer, amelynek kiaknázása a tényleges településmegújítás lehetőségét hozta el.

Éppen ezért a gazdasági program megfogalmazásában is kulcsszerepe van az EU-s forrás elosztásnak, amely források nélkül az itt megfogalmazott célok megvalósíthatósága nagy kockázattal bír.

Ahhoz azonban, hogy Cigánd erős lábakon álljon és jellemzően ne csupán az önkormányzati dominancia mutakozzon meg a fejlesztésekben, a magántőke aktivizálására és beáramoltatására van szükség. Sajnos az EMVA forrásokat kivéve nagyon gyengén állunk a privát szegmens EU-s

fejlesztései tekintetében.

Hatványozottan hátrányos helyzetű térségünk esetében leginkább a szerteágazó pályázati rendszer biztosítja a pénzügyi keretet a települési tervek megvalósításához, így nagy jelentősége van annak, hogy milyen elképzelések mentén alakul majd a következő időszak pályázati rendszere, azaz mire lehet majd pályázni?

Sok nyitott kérdés van még, hiszen az EU-nak egyelőre sincs elfogadott döntése a 2021-2027 közti időszakra vonatkozó pénzügyi keretet illetően, de az irányelvek és a magyar nyilatkozatok ismeretében biztosra vehető, hogy Magyarországon is a fentebb említett problémákra igyekeznek majd választ adni a pályázati források, a következő részcélok mentén: Az intelligens EU, innováció, digitalizáció, fenntartható fejlődés, globalizációhoz és integrációhoz való alkalmazkodás, a környezetvédelem, a természetes-bio gazdálkodás, a zöldebb, karbonmentesebb EU, az energiahatékonyság, a megújuló energiák, az éghajlatváltozás mérséklése és az ahhoz való alkalmazkodás, a nanotechnológia, a szociálisabb és polgáraihoz közelebb álló EU, a humán infrastruktúrához és szolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférés biztosítása, a foglalkoztatás növelése és az élethosszig tartó tanulás, a minőségi foglalkoztatás, a társadalmi befogadás és elfogadás, a migrációs helyzethez való alkalmazkodás, fenntartható település és városfejlesztés, tömegközlekedés fejlesztése és a helyileg irányított növekedési stratégiák kidolgozása – mindezek a célok fogják jellemezni az EU fejlesztési politikáját.

Természetesen Magyarország jelentős része még mindig hátrányos, leszakadó területnek számít az EU-ban, így joggal számíthatunk a regionális fejlesztési politika és a kohéziós politika felzárkóztatást célzó forrásaira is.

Egyszerre kell néznünk a világi trendeket és megoldani térségünk, településünk problémáit, meghatározni fejlődési pályáját. Mindezt úgy, hogy az integratív intézkedések mellett megőrizzük helyi identitásunkat, magyarságunk értékeit ezekben a nehéz időkben.

Azt szeretnénk, ha Cigánd és a Bodroghöz helyzetét jól értékelve, lehetőségeinket megfelelően feltárva, gyengeségeinket csökkentve, erősségeinket kihasználva az EU-s irányelvek mentén egy jól megalapozott fejlesztési anyaggal vágnánk neki a következő időszaknak, azért, hogy Cigánd valóban egy élhető és nem agonizáló kisvárossá váljon.

VI. SWOT Analízis:

A GP megalapozottságának egyik szegmense a képviselőkkel, a vezető tisztségviselőkkel és a kisebbségi önkormányzat vezetőjével folytatott személyes interjú, amelyekre alapozva

fogalmazódtak meg annak irányvonalai.

Egy igazán jó stratégiai anyag mindig a helyzetelemzésen nyugszik, amelynek nagyon fontos eszköze a Swot analízis, azaz az erősségek-gyengeségek, lehetőségek-veszélyek feltárása.

Az interjúk összegzéseként a következőket tudjuk megállapítani:

Erősségek:

- Központi szerep (város, kistérségi, járási központ)
- Munkaerő kapacitás (olcsó betanított munkaerő)
- szabad vállalkozási zóna, olcsóbban megszerezhető ipari terület, vállalkozó barát környezet és önkormányzat
- Országhatárok közelsége
- Civil élet - civil szervezetek
- Van kijelölt ipari terület
- Jó mezőgazdasági vidék
- Jó közszolgáltatási ellátottság
- Jó színvonalú közintézmények
- Természeti környezet, természeti adottságok (Tisza)
- Kulturális örökség, élő többgenerációs hagyományőrzés
- Összefogás, humán erő, lakossági összefogás
- kulturális események, rendezvények térségi szinten
- programkínálat
- Intézményi háló, modern közintézmények
- dinamikus fejlődés
- mezőgazdasági vidék, sok termőföld
- jó közbiztonság
- szociális háló
- művészeti oktatás
- tehetséggondozás(sport, művészetek)
- természeti környezet, Tisza
- EÜ-központ
- Boltok
- Gondoskodó Önkormányzat - kiemelkedő szintű közfoglalkoztatás
- Önkormányzat értékteremtő közfoglalkoztatási tevékenysége (savanyító, helyi termékek)
- Múzeumporta - turizmus
- Hagyományőrző tevékenység

- Piac
- Sokan járnak Cigándra, mint a központi településre (közintézmények, ügyintézés, vásárlás)
- Sport
- Jelentős tranzitforgalom
- Vállalkozóbarát környezet
- olcsó ipari terület
- szabad vállalkozási zóna
- mezőgazdasági területek
- Földrajzi helyzet - határmentiség, közös kulturális örökség
- olcsó munkaerő
- vendégszeretet
- olcsó ingatlanok
- tiszta levegő, vidéki nyugalom
- kezdeményező önkormányzat, sok mindennek meg van a csírája
- élhető, barátságos település
- segéd-, betanított-, idény-, földmunkára alkalmas (relatív olcsó)munkaerő a cigányság körében
- a cigányság számára partner, együttműködő település vezetés
- hátrányos helyzetből adódó pályázati lehetőségek eredményes kihasználása
- Működik a kistérségi társulás
- Jó közmű ellátottság
- Kiemelkedő színvonalú sportinfrastruktúra
- Meglévő közúti kapcsolat a Tiszán
- Cigánd polgármesterének jó politikai kapcsolatai
- Működő egyházi és civil közösségek
- jó hivatali aparátus
- Cigándra szívesen költöznek lakni a környékbeli településekről

GYENGESÉGEK:

- Alacsony vállalkozókedv
- Cigánd-Sárospatak és általánosan a bodrogi utak állapota
- Rossz belterületi utak
- Közöny, depresszív szemlélet
- Jövedelemtermelő vállalkozások hiánya
- Országos átlag alatti jövedelmi viszonyok
- Egyéb önkormányzati(saját) bevételek hiánya - folyamatos költségvetési hiány nyomasztása
- Önerő hiány (pályázatok, saját fejlesztések)
- Alacsony társadalmi státuszú, hátrányos helyzetű lakosok magas aránya és kilátástalan helyzete

- Kereskedelmi és egyéb “piaci” szolgáltatások hiánya
- Kereskedelmi szálláshelyek hiánya
- Éttermi szolgáltatás hiánya
- Települések közötti közlekedési kapcsolat és tömegközlekedés elégtelen volta, egyrészt a rossz minőségű közutak, másrészt a járatok nem megfelelősége miatt
- Szórakozási lehetőségek hiánya
- Gyenge a település tinédzsereket és fiatal felnőtteket megtartó képessége
- Nincs bentlakásos intézmény (időseknek, kollégium)
- Középfokú oktatási intézmény hiánya
- Óstermelők, helyi termékek hiánya
- A mezőgazdaságra nem épül feldolgozó ipar
- Elöregedő lakosság
- Alacsony státuszú lakosság növekvő aránya (iskolázottság, szociális helyzet, romák)
- Tényleges civil kezdeményezések alacsony száma
- Újhelyhez tartozunk az egészségügyben területi ellátási kötelezettség szempontjából
- Leromlott, elhanyagolt, üres, jelzáloggal és más tartozásokkal terhelt lakossági ingatlanok
- A lakosoknak vagy nincs igénye, vagy pénze új ingatlanok építésére, vagy a meglévők felújítására
- Alacsonyan képzett munkaerő
- Felsőfokú végzettségűek nem maradnak helyben
- Kiaknázatlan a vadász, horgász, zöld, aktív ágazat/turizmus
- Nincsenek bérelhető ingatlanok
- Alacsony mind a lakosság, mind a település önfenntartó képessége
- Ápolatlan lakókörnyezet, zöld szemlélet hiánya, személtelés, környezetszennyezés
- Nem nyitottak az emberek az újra
- Kulturális életben gyenge a színházi, előadói tevékenység, de nincs is igény a magasabb szintű kultúrára
- Kevés a versenyképes fizetésért foglalkoztatni képes vállalkozás
- A Gődény leromlott szemetes állapota
- Sok a kóbor kutya
- Nincs az önkormányzatnak eladó/kiadó közművesített ipari területe
- Nincs az önkormányzatnak forgalomképes ingatlanvagyoná???
- Több helyen nincs szilárd burkolatú út, közvilágítás, járda és térfigyelő rendszer
- Nem megfelelően működik az elektromos, ivó- és szennyvíz hálózat
- Rengeteg a településképet is rontó korszerűtlen légvezeték
- ROMÁK: alacsony szintű iskolázottság, jó az úgy ahogy van hozzáállás, nehezen mozdíthatóak, nem mennek a munka után, nincs összetartás
- Nincsenek piaci alapon működő turisztikai szolgáltatások és komplex turisztikai termékek ezen a területen

- Nagyon alacsony a mezőgazdaságban dolgozók száma, csak gépesített munkák
- Nincs vasúti és vízi közlekedés
- Távol van a legközelebbi repülőtér (Debrecen-Kassa, ráadásul nem közelíthető meg autópályán)
- Kevés az iparüzési adó bevétel
- Alacsony az adóerő képességünk
- Nincs feldolgozóipar és mezőgazdasági innováció
- Alacsony a lakosság környezettudatossága

LEHETŐSÉGEK:

- Ökoturizmus - aktív turizmus (vízi sportok, gyalogos, természetjárás, bringa, vadász, horgász)
- Turizmus élénkítése (kulturális örökség - Múzeumporta) komplett szolgáltatási csomagok
- Sport infrastruktúra kihasználása
- Szálláshelyek kialakítása - falusi turizmus - apartmanok - lakókocsi kemping - mobil szállás
- Tisza-part fejlesztése
- 20-30 éves korosztály megtartása, az ő bizalmuk elnyerése
- Bérlakás program
- Kistermelők, helyi termelők erősítése
- Műveletlen kertek bevonása a művelésbe - kertészettel, kereseti lehetőség a tulajdonosoknak
- Rendezvényközpont létrehozása
- Vésztározó hasznosítása
- Letelepdedési támogatás
- Településközpont fejlesztése
- Élelmiszeripar fejlesztése
- Gyógynövény termesztés
- Gyógyfürdő építése
- Termálvíz feltárása és hasznosítása
- Kulturális élet színesítése
- Középfokú oktatás megszervezése
- Méh-telep (hulladék)
- Horgász tó kialakítása
- Központi funkció erősítése
- Városi funkciók erősítése, szolgáltatásfejlesztés
- Alvóváros funkció erősítése
- A szociális gazdaság, a közfoglalkoztatás értékteremtő tevékenységeinek felfejlesztése

VESZÉLYEK:

- tovább nő az elszegényedés, az alacsony státuszú lakosok aránya - száma
- tovább csökkenek az önkormányzat anyagi lehetőségei, önereje, saját forrása, mozgástere
- az elvándorlás fokozódása, a fiatalok elköltözése
- tovább romló útviszonyok
- nem létesülnek piaci munkahelyek
- az önkormányzat nem tud versenyezni a piaci bérekkel ezáltal tovább tart a szellemi tőke kiáramlása
- előregedés
- tovább romlik a lakáshelyzet

VII. Az “alulról jövő” lakossági igények:

Ahogy a korábbiakban említésre került, az önkormányzat “legitim” munkájának legfontosabb értékmérője mindig a lakosság. Közvetve a lakosság, direkt módon a választás, amelynek eredménye ugyebár szintén a lakosok vélemény nyilvánításának a produktuma.

Fontos, de nem kizárólagos eszközként tekintünk arra az online kérdőívre, amelyet 144-en töltöttek ki. A kérdőív nem csupán a gazdasági programhoz készült, hanem inkább tekinthető a településfejlesztés társadalmisítási eszközrendszerének részeként. a 144-ből 126 kitöltőnek van közvetlen kötődése Cigándhoz, azaz cigándi, vagy itt élt valamikor. A 144-ből 114 fő cigándi, 17 fő más bodrogi településen él, míg 13-an nem helyiek.

Korosztályos megbontásban:

14-17 éves: 1 fő

18-29 éves: 47 fő

30-49 éves: 66 fő

50-69 éves: 29 fő

70-: 1 fő

Reprezentatív, de nagyon szubjektív értékmérő. Egy anonim módon kitöltött kérdőív eredményét mindig nagyon óvatosan kell kezelni, hiszen a legtöbb esetben valamilyen érzelmi ok a kitöltést vezérlő szándék, de azt nem lehet mondani, hogy ne a leglényegesebb lakossági igényekre, véleményekre mutatna rá. Ugyanakkor a nem kifejezetten településfejlesztéssel, vagy önkormányzati munkával foglalkozók nagyon keveset tudnak a stratégiai tervezésről, a hosszú távú, vagy éppen multiplikatív tényezők aggregációjáról, szinergiájáról, vagy éppen a pillangó effektusról. A legtöbb embert az igen - nem, tetszik - nem tetszik, szimpatikus - nem szimpatikus, jól érzem magam - nem érzem jól magam, jó itt élni - nem szeretek itt lakni hozzáállás szélsőségei

jellemzik. Így kell értékelni az általános hozzáállást is. Nagyon nehezen tudják elválasztani, sőt nem is igazán érdekli őket az, hogy valami az önkormányzat feladata vagy sem... Viszont ezen az alapon kijelenthetjük, hogy gyakorlatilag minden összefügg a gazdasági programmal, hiszen létfontosságú kérdés, hogy az itt élők a helyi társadalom részének érezzék magukat, meghallgassák véleményüket, elképzeléseiket, és adoptálják ezeket a helyi fejlesztésekbe, programokba, feladatokba.

A kérdőívekben elsősorban két kérdéskörre fókuszáltunk.

- 1. Mik Cigánd legnagyobb problémái?**
- 2. Mely területen tartja a legfontosabbnak az önkormányzati beavatkozásokat, fejlesztéseket?**

A lentebb található kérdőíves lekérdezés eredményei, azok súlyozása nagyon sok fontos tényezőre rávilágít, ráfókuszál.

Egyértelműen megállapítható, hogy a település választott képviselőinek és az általuk képviselt lakosságnak a véleménye nem áll messze egymástól, akár a kezelendő problémák, akár a fejlesztendő területek tekintetében. Az összehasonlításnál azt is figyelembe kell venni, hogy a kérdőívet kitöltők relatíve nagy száma miatt valamilyen szinten mederbe kellett terelni a válaszok körét, így a kitöltőket determinálták a válaszok, míg a képviselői interjú jóval nagyobb teret adott a kreativitásnak.

A legfontosabbnak vélt problémák “erősorrendje” a kérdőívet kitöltők között:

- a munkanélküliség, a munkahelyek elérhetősége;
- a térség megközelíthetősége, az utak állapota;
- a tömegközlekedés helyzete;
- a jövedelmi viszonyok és kereseti lehetőségek Cigándon;
- a fiatalok elvándorlása;
- a vállalkozások, vállalkozók száma, helyzete;
- a szórakozási lehetőségek kínálata;
- a település fekvése, a vidéki helyzet, a Budapesttől való távolság;
- a lakosság hozzáállása az ingatlanok karbantartásához, állagmegóvásához;
- a lakosok társadalmi szerepvállalása.

A fejlesztési javaslatok közül a leginkább intervencióra szoruló területek erősorrendje:

- munkahelyteremtést ösztönző programok beruházások (pl. kisebb üzem 50-100 fő közötti építése);

- a közlekedés (önkormányzati és állami utak rossz állapota, tömegközlekedés elégtelensége) színvonalának javítása;
- megújuló energiák használata;
- ösztöndíj programok támogatása;
- egészségügyi szolgáltatások (pl. szakellátás leterheltsége, gyógyszerügyi ügyelet, állandó gyermekorvos, többféle szakrendelés) bővítése, minőségének javítása;
- önnfenntartó és okos településmodell (smart city)
- gazdaságfejlesztés, vállalkozások segítése;
- családbarát (pl. játszóterek, parkok) intézkedések
- kultúra kiemelt támogatása (pl. alternatív szórakoztató és kulturális programok, amelyek kilépnek a megszokott sémákból)
- turizmus ezen belül is az aktív turizmus kiemelt fejlesztése (turisztikai dsztináció pl.)
- fiatalok közösségi szórakozási lehetőségeinek a megteremtése
- környezet és természetvédelem, környezeti minőség javítása

Mik Cigánd legnagyobb problémái?	1	2	3	4	5
Lakosságszám csökkenése	25%	12%	30%	18%	15%
Lakosság előregedése	16%	14%	32%	19%	19%
Munkanélküliség, munkahelyek elérhetősége	6%	11%	19%	24%	40%
Vállalkozások, vállalkozók száma, helyzete	8%	18%	33%	24%	17%
A térség megközelíthetősége, utak állapota	6%	10%	15%	20%	49%
Tömegközlekedés helyzete	9%	12%	17%	22%	40%
Lakossági szolgáltatások mennyisége és minősége	16%	25%	30%	19%	10%
Jövedelmi viszonyok és kereseti lehetőségek Cigándon	4%	8%	22%	20%	46%
Közbiztonság helyzete	28%	28%	22%	15%	7%
Turisztikai kínálat színvonala	17%	24%	31%	16%	13%
Társadalmi önszerveződés, civil szervezetek helyzete	23%	23%	35%	14%	5%
Környezetünk állapota	26%	23%	24%	17%	10%
Szórakozási lehetőségek kínálata	12%	17%	19%	20%	31%
Fiatalok elvándorlása	6%	9%	17%	21%	47%
Közzolgáltatások elérhetősége, színvonala	31%	26%	22%	15%	6%
Közüntézményi ellátottság	47%	21%	15%	6%	11%
Környezetszennyezés	20%	26%	26%	17%	10%
Környezetbarát energetikai megoldások a közzsférában	26%	24%	28%	16%	6%
Környezetbarát energetikai megoldások a magánszférában	17%	22%	31%	17%	14%
Cigánd fekvése, vidéki helyzet, Budapesttől való távolság	19%	9%	19%	28%	26%
Esélyegyenlőség biztosítása	26%	25%	21%	15%	14%
Családok védelme, gyereknevelés feltételei	23%	23%	24%	14%	16%
Lakosok hozzáállása ingatlanjuk karbantartásához és állagmegóvásához	10%	15%	31%	23%	21%
Lakosok társadalmi szerepvállalása	9%	21%	36%	19%	15%

Ön mely területen tartja a legfontosabbnak az önkormányzati beavatkozásokat, fejlesztéseket?	1	2	3	4	5
Gazdaságfejlesztés, vállalkozások segítése	52%	14%	20%	17%	40%
Munkahelyteremtést ösztönző programok, beruházások	5%	7%	10%	16%	62%
Turizmus	7%	12%	27%	20%	34%
Aktív (Vízi, gyalogos, kerékpáros) turizmus kiemelt fejlesztése	10%	13%	24%	20%	33%
Önkormányzati közintézmények fejlesztése	10%	17%	29%	22%	22%
Városképjavító fejlesztések	11%	13%	31%	19%	26%
Közlekedés színvonalának javítása	7%	8%	13%	19%	53%
Szociális programok	11%	16%	29%	20%	24%
Civil, közösségi élet élénkítése, közösségszervezés	10%	19%	29%	22%	19%
Kulturális élet, települési programok kínálatának fejlesztése	13%	13%	29%	21%	24%
Fiatalok közösségi szórakozási lehetőségeinek megteremtése	10%	15%	22%	24%	30%
Egyházak segítése	19%	15%	27%	20%	19%
Szociális szolgáltatások bővítése, fejlesztése	10%	19%	28%	22%	20%
Közbiztonságot fokozó intézkedések, fejlesztések	13%	18%	26%	17%	27%
[Hátrányos helyzetű rétegek felzárkóztatása	10%	22%	24%	14%	30%
Környezet- és természetvédelem, környezeti minőség javítása	8%	15%	26%	26%	26%
Határon átnyúló együttműködések	16%	16%	25%	20%	23%
Egészségügyi szolgáltatások bővítése, minőségének javítása	6%	11%	20%	23%	40%
Családbarát intézkedések	7%	16%	20%	22%	35%
Megújuló energiák használata	10%	9%	16%	26%	38%
Ösztöndíj programok támogatása	9%	10%	17%	23%	41%
Sport kiemelt támogatása	24%	17%	26%	16%	18%
Kultúra kiemelt támogatása	9%	16%	17%	27%	31%
Önfenntartó és okos(smart)település modell	5%	13%	22%	24%	36%
Wifi pontok létesítése	9%	12%	23%	19%	38%

Fontos, hogy lehetőséget kaptak a kitöltők egyéni javaslatok megfogalmazására, a “mit gondol, milyen fejlesztésre lenne szükség Cigándon?” kérdésre adott válasz formájában.

Itt is szép számú választ kaptunk, amelyek megerősítik a képviselői interjúk eredményeként felmerülő problémákat és megoldási, fejlesztési javaslatokat. Itt újfent meg kell jegyezni, hogy a javaslatok között számos olyan kérdéskör merült fel, amely jellemzően nem önkormányzati feladat, hatáskör, de nyilván ezen problémák előmozdítása az adott település irányultságától, önként vállalt feladataitól, anyagi lehetőségeitől, a vállalkozói szféra erősségétől, agilitásától, és még sok más tényezőtől is függhet.

Néhány ilyen javaslat/probléma, amely több válaszdónál is felmerült:

Sokan látják problémának, illetve javasolják fejlesztésnek a panzió, szálláshely, kávézó, étterem, edzőterem, fiatalok számára megfelelő szórakozóhely, illetve különböző klubok, strand vagy pl. mozi hiányát és ebből következően ezek létrehozását. Nyilván ezek már meglehetősen távol állnak egy kis önkormányzat lehetőségeitől és feladatkörétől, de tudjuk, hogy számos nagyobb település képes üzemeltetni, akár piaci alapon is, hasonló létesítményeket, szolgáltatásokat. Ugyanakkor

egyértelműen kijelenthető, hogy ezen feladatok elsősorban a privát/vállalkozói szféra hatáskörébe tartoznak és ezen feladatok többsége igényel egy olyan lakosságszámot, településméretet, amely nem Cigánd szintje. Ezek létrehozása esetünkben irreálisan nagy kockázatot hordoz magában, ezért érdemes a privát szektor felé tendálni a megoldásában.

VII A gazdasági program irányai, fókuszpontjai:

Legfontosabb projektjavaslatok képviselői oldalról:

- A Bodrogközi Múzeumporta komplex fejlesztés
- Vadász-horgász turisztikai fejlesztés
- Községi ház - tér kialakítása elsősorban a fiatalabb (16-30 éves) korosztálynak (szórakozási lehetőség, civil rendezvények, kondi terem stb.)
- Öregok otthona építése (akár egyházi segítséggel)
- Ökoturisztikai központ (kerékpáros-gyalogos-vízi turizmus, kemping, látogató központ, rendezvényter) létrehozása
- Művelődési ház bővítése
- Városközpont fejlesztése
- 100 fős üzem létrehozása, elsősorban az olcsó, betanított munkaerőre építve
- Ipari területek fejlesztése, bővítése - vállalkozók segítése (induló és meglévő vállalkozások), betelepülő vállalkozók felkutatása
- Középiskola létrehozása a sportra alapozva, szakképzéssel
- Bérlakásépítés
- Letelepelési támogatási rendszer
- Szálláshelyek kialakítása
- Polgármesteri hivatal fejlesztése, bővítése
- Községi terek fejlesztése - gyermekbarát módon
- Ösztöndíj programok
- Identitás fokozása - Cigándi vagyok program!
- Belterületi úthálózat fejlesztése

Itt fontos megjegyezni, hogy a javaslatok nem feltétlenül alapszanak a swot analízisen, hiszen itt a képviselők egy-két, általuk fontosnak vélt projektet soroltak fel.

A kulcsprojektek kijelölése a swot analízis, a projektjavaslatok és a lakossági kérdőív eredményeként születtek meg.

Kulcsprojektek a gazdasági programban:

- Ipari park fejlesztése, Inkubációs csarnok építése
- A Bodroγκközi Múzeumporta és az aktív turizmus fejlesztése
- Cigánd - Sárospatak összekötő út fejlesztése
- Belterületi utak felújítása (Fő irány a két legnagyobb gyűjtő út a Fő és Petőfi utca felújítása)
- Bér lakásépítés, letelepedési program, közösségi tér kialakítása fiataloknak
- Szociális gazdaság fejlesztése - Önkormányzati cégek erősítése
- Idősek bentlakásos Otthonának építése
- Középfokú oktatás (piacképes szakképzés) megszervezése a Sporthoz kapcsolódóan

Ezen projektjavaslatok jellemzően külső pénzügyi finanszírozások (pályázati, állami, vállalkozói) bevonásával valósulhatnak meg, az önkormányzat nem rendelkezik ezekhez megfelelő saját erővel. Ismerve a pályázati rendszerekre és az állami támogatásokra vonatkozó szabályozásokat és lehetőségeket, jó néhány projekt kizárólag vállalkozói tőke, vagy valamilyen egyedi támogatás által valósulhat meg, amelyekhez jelentős lobbis tevékenység szükséges. Újra felmerül a Bodroγκköz, mint leghátrányosabb helyzetű járás-kistérség célzott fejlesztése egyedi kormányprogram segítségével (ilyen volt a leghátrányosabb helyzetű kistérségek fejlesztési programja, az LHH). Ez meghaladja a települési kereteket és jelen anyagban is hangsúlyozott térségi összefogást sürget. Javasolt egy az egész térséget átfogó fejlesztési anyag kidolgozása.

Saját hatáskörben, saját kivitelezésben, akár önerőből megvalósítható projektek a 2019-2024-ben éves lebontásban:

2019: Művészeti iskola felújítása

2020: Temető-ravatalozó szolgáltatás fejlesztése, Járda építés a Fő utcán és a Petőfi utcán

2021: Egykori lakóház / Retro ház felújítása az új múzeum épülete mellett

2022: Ökoturisztikai bázis létrehozása - területvásárlás, alpinfrasztruktúra kialakítása, kempingezési lehetőséggel, szociális blokkal

2023: Téglá gödör parkosítása

2024: Művésztelep létrehozása a Bodroγκközi Múzeumportán

Ezen projektek közös jellemzője, hogy az Önkormányzat saját cégének bevonásával, relatíve kisebb anyagi ráfordítással, kizárólag az anyagköltségekkel számolva tud jelentős életszínvonalat, településképet, lakossági igényeket kiszolgáló fejlesztéseket véghezvinni.

Önkormányzati oldalról az alábbi szempontok figyelembe vétele elsődleges a gazdasági programban megvalósítási oldalról:

- Takarékos gazdálkodás az önkormányzatnál;
- Az önkormányzat és a lakosság önfenntartó képességének növelése;
- Az önkormányzat bevételeinek a növelése, kiadásainak a csökkentése, optimalizálása;
- A kötelező feladatok maximális ellátása, az önként vállalt feladatok ne veszélyeztessék a kötelező feladatok ellátását;
- Minden olyan tevékenység, fejlesztés támogatása, amely a központi funkciót erősíti;
- Térségi összefogást kezdeményező programok megvalósítása;
- Elsősorban olyan projektek támogatása, amelyek nem veszélyeztetik a működést, nem rónak újabb terhet az Önkormányzatra, és 90-100% a támogatási intenzitásuk;
- Hosszú távú és állandó anyagi nyomást jelentő kötelezettségvállalások minimalizálása;
- A Turizmus, elsősorban a Bodroghöz természeti értékeire és a cigándi hagyományokra épülő szegmens támogatása: Kiemelten kezelendő a Bodroghözi Múzeumporta, a Tisza, az aktív turizmus fejlesztése;
- Fiatalok letelepedését segítő támogató rendszerek kidolgozása úgy, mint a: Önkormányzati/állami/vállalkozói tőke bevonásával épülő bérlakás építési program, új lakás építés támogatása, gyermekbarát fejlesztések, játszóterek, parkok kialakítása stb...
- Az önkormányzati cégek bevételt termelő tevékenységeinek az erősítése;úAz önkormányzati vagyon növelése és hasznosítása;
- Vállalkozó barát önkormányzat, vállalkozásokat segítő programok; kiemelt lobbí egy kb 50-100 főt foglalkoztató kisüzem létrehozása érdekében;
- Az önkormányzati intézmények energia hatékony üzemeltetése, fejlesztése; költségcsökkentés és optimalizálás; megújuló energiát támogató beruházások előtérbe helyezése
- Fiatalok beilleszkedését és helyi identitásának a kialakítását támogató programok kidolgozása
- A település komplex fejlesztésére van szükség, az ITS-ben megjelölt akcióterületek
- Kiemelten kell támogatni a “tanulással, a tudással a jövőbe fektetünk” szlogent: ösztöndíj programok, hátrányos helyzetűek felzárkóztatása stb.
- Pályázati rendszer maximális kihasználása

Cigánd Város gazdasági programja nem szigorúan az Önkormányzat biztonságára épít, a GP minden állampolgár GP-je kell, hogy legyen. Nagyon nehéz azt a határvonalat meghúzni, hogy mi nem tartozik a GP hatáskörébe, hiszen ahogy hangoztatni szoktuk Cigándnak nincs más választása, mint a fejlesztés minden fronton, csak így haladhatunk egy élhető XXI. századi település ideája felé.

A megfogalmazott erősségek-gyengeségek-lehetőségek-veszélyek kezelése, az erősségek lehetőségként való megragadása, a gyengeségek kompenzálása és a veszélyek elhárítása, a

fejlesztési javaslatokban a gazdasági program szintjén megfogalmazásra került. Tudjuk, hogy az elvek és elképzelések, célok, és álmódosítások csakis részletesen kidolgozott operatív programok és cselekvési tervek lefektetésével valósíthatók meg.

Éppen ezért Cigánd Város Képviselő Testülete felhívja a Polgármestert arra, hogy a programjavaslatokat és a részletes cselekvési tervet a GP-nek megfelelően, és az ITS-ben megfogalmazottaknak eleget téve dolgozza ki!